
Plats och tid	Sessionssalen, kommunhuset kl. 18:00-20:45
Beslutande ledamöter	Gunilla Svensson (S) (ordförande) Johanna Andersson (C) (vice ordförande) Magnus Jorsell (M) (2:e vice ordförande) Magnus Carlsson (S) §§180-184, §§186-197 Lennart Johansson (S) Mattias Lexenius (MP) Charlotte Långberg (M) Christian Hendlertz (SD) Boris Svensson (S) §185 ersätter Magnus Carlsson (S) pga jäv Lars Roslund (L)
Ej tjänstgörande ersättare	Anders Nilsson (S) Boris Svensson (S) §§180-184, §§186-197 Bo Malmberg (C) Thomas Andresen (M)
Övriga närvarande	Agneta Hugander (Socialchef) Anna Fritzheimer (Förvaltningsjurist) Gustav Engblom (Utvecklingsstrateg) §§181-197 Catrin Ragnvid (Ekonom) §§180-183, §185 Christer Grövnäs (Ekonom) §§180-183, §185 Ardiana Demjaha §180 Lill Spenninge §180 Petra Östlin §185 Maria Ström §185
Ütses att justera	Charlotte Långberg (M)
Justeringens plats och tid	Socialförvaltningen , 2017-11-29 16:00

Sekreterare

Susann Jönsson**Ordförande**

Gunilla Svensson (S)**Justerande**

Charlotte Långberg (M)

ANSLAG/BEVIS Protokoll är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ Socialnämnden

Sammanträdesdatum 2017-11-22

**Datum för anslags
uppsättande** 2017-12-01

**Datum för anslags
nedtagande** 2017-12-27

**Förvaringsplats för
protokollet** Socialförvaltningen

Underskrift

Susann Jönsson

Innehållsförteckning

- § 180 Muntlig information gällande matdistribution
- § 181 Förvaltningsinformation
- § 182 Budgetuppföljning oktober 2017
- § 183 Internbudget 2018
- § 184 Socialförvaltningens sjukfrånvaro under 2:a och 3:e kvartalet
- § 185 Förändring i förskrivning av små hjälpmedel
- § 186 Rapport "Ej verkställda beslut, 3:e kvartalet 2017"
- § 187 Uppföljning av infört kontaktpolitikersystem
- § 188 Uppföljning av serviceinsatser inom hemtjänsten enligt LOV
- § 189 Ersättningsnivå till LOV- utförare inom hemtjänsten
- § 190 Revidering av sammanträdestider för socialnämnden 2018
- § 191 Presidietmöte 2018
- § 192 Kurser och konferenser
- § 193 Delegationsärende
- § 194 Informationsärende
- § 195 Borttagen på grund av Sekr.
- § 196 Borttagen på grund av Sekr.
- § 197 Val av ledamöter i Socialutskottet

§180**Muntlig information gällande matdistribution****Ärendet**

Förvaltningschef Ardiana Demjaha och måltidschef Lill Spenninge från tekniska förvaltningen ger socialnämnden muntlig information gällande planerad matdistribution till de äldre som har beviljad insats matdistribution.

Förvaltningscheferna Agneta Hugander och Ardiana Demjaha kommer fortsätta planera och slutföra processen gällande överflyttning av matdistributionen från Socialförvaltningen till Tekniska förvaltningen.

Beslut

Socialnämnden lägger informationen till handlingarna.

Paragrafen är justerad

§ 181**Förvaltningsinformation**

SN 2017.0010

Ärendet

Socialchef Agneta Hugander informerar om att förvaltningen under hösten har arbetat med förändringarna som kommer att ske då den nya betalningsansvarslagen gällande hälso- och sjukvård träder i kraft 1/1 2018. Den nya lagen innebär bl a att patienter som är färdigbehandlade endast får stanna kvar på sjukhuset i 3 dagar, (alla dagar i veckan), därefter får kommunen betala vårdplatsen på sjukhuset. Tidigare har kommunen haft 5 vardagar på sig för att planera hemtagningen.

Vidare arbetar förvaltningen med att förändra formerna för biståndet gällande inköp av dagligvaror. Upphandlingsenheten har fått i uppdrag att påbörja upphandlingen tillsammans med Åstorps kommun. Upphandlingsunderlaget kommer presenteras vid december sammanträdet. Även om processen är påbörjad är inga beslut fattade och socialnämnden kan dra tillbaka upphandlingen ifall de ej godkänner upphandlingsunderlaget.

I dagsläge finns det 18 personer som har beslut och väntar på plats på vård och omsorgsboende.

Förvaltningsjurist Anna Fritzheimer informerar gällande de juridiska turerna utifrån räddningstjänstens beslut att förvaltningen fått nyttjandeförbud av lokalen på Valhalla. Förvaltningen arbetar på olika lösningar, dock är det lösningar som tar tid att verkställa.

Beslut

Socialnämnden godkänner informationen och lägger den till handlingarna.

Paragrafen är justerad

§ 182**Budgetuppföljning oktober 2017**

SN 2017.0011

Ärendet

Fram till och med sista oktober 2017 har Socialförvaltningen ett ackumulerat underskott på -3 880 tkr. För helåret 2017 prognostiserar socialförvaltningen ett underskott motsvarande -6 300 tkr. Prognosen är inte en rak framskrivning som bygger på förvaltningens kostnadsutveckling fram till sista september utan är en målstyrd prognos. För att nämnden ska kunna nå den uppställda prognosen krävs både att den kostnadsutveckling, som varit fram till och med oktober 2017, bromsas plus att nämnden genomför kostnadsbesparande åtgärder.

Sett till utfall och prognos på respektive enhet så har Nämnd och ledning ett ackumulerat överskott på 4 493 tkr och en prognos för helåret på 3 650 tkr. Differensen mellan ackumulerat överskott respektive prognostiserat överskott för helåret beror på att medel från nämnd och ledning kommer att omfördelas till avdelningen Individ- och familjeomsorg/Funktionshinderomsorg för att täcka oförutsedda kostnader till följd av nya personliga assistansärenden samt externa placeringar.

Äldreomsorgen har ett ackumulerat underskott på -6 293 tkr, vilket är en försämring utifrån det ackumulerade underskottet på -5 698 tkr per sista september. För hemtjänstverksamheten har kostnadsutvecklingen stannat av jämfört med föregående månad vilket medför en oförändrad prognos för hemtjänsten. Dock har verksamheten för vård- och omsorgsboende försämrat sitt resultat med ytterligare -450 tkr. Detta innebär att helårsprognosen för dessa båda verksamheter försämras med sammanlagt -450 tkr för helåret samtidigt ökar HSL-enheten samt budgetposten för trygghetslarm sina prognostiserade överskott för helåret med sammanlagt 200 tkr. Sedan föregående månad har det också tillkommit köp av korttidsplatser på biståndsenheten vilket medför att enheten bedömer att de kommer försämma sitt utfall på helåret med -300 tkr. Sammantaget gör detta att helårsprognosen för äldreomsorgen försämras med -550 tkr och justeras därmed till -4 950 tkr för helåret från tidigare -4 400 tkr.

Individ- och familjeomsorg/Funktionshinderomsorg (IFO/FO) har ett ackumulerat underskott på -2 079 tkr. Föregående månads utveckling inom assistansen kvarstår. Avdelningen har ej kunnat planera hem externa placeringar inom barn och unga i den omfattning som planerats vilket försämrar helårsprognosen med -500 tkr. LSS- boendena bedömer sig inte kunna hålla sin målprognos vilket försämrar helårsprognosen för verksamheten med -250 tkr samtidigt bedömer enheten för vuxna att deras helårsprognos förbättras med 600 tkr och likaså är bedömningen att ledningsgruppens prognos för

helåret förbättras med 50 tkr. Sammantaget ger detta att helårsprognosen för avdelningen försämras med sammanlagt -100 tkr till -5 000 tkr från -4 900 tkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ”Budgetuppföljning oktober 2017” Dnr SN.2017.0011-29.042

Beslut

Socialnämnden godkänner informationen och lägga den till handlingarna samt att uppdra till förvaltningen att redovisa budgetprognos vid nästkommande sammanträde i december.

Paragrafen är justerad

§ 183

Internbudget 2018

SN 2017.0854

Ärendet

Kommunfullmäktiges beslut om budget för 2018 gav Socialnämnden en budgetram på 335 069 tkr att förvalta under nästa år. Socialförvaltningen har baserat på nämndens ramtilldelning arbetat fram ett förslag till internbudget för 2018 inom ram.

Utifrån de förutsättningar som legat till grund för fullmäktiges beslut om ramtilldelning har Socialnämnden en budget inom ram, därutöver har det skett en volymökning inom personlig assistans motsvarande sammanlagt 1 563 tkr, likaså har det tillkommit volymökningar inom LSS- verksamheten respektive enheten för vuxna inom IFO motsvarande 2 684 tkr respektive 729 tkr på helårsbasis.

När fullmäktige beslutade om budget för 2018 var också Elfdalens lokaler planerade att övergå till barn och ungdomsförvaltningen vilket därefter ändrats och som innebär att Socialnämnden också under 2018 kommer att belastas med hyreskostnaden för lokalerna motsvarande 1 386 tkr.

Det har också skett en volymökning angående hantering av hjälpmedel via medelpunkten och förvaltningen ser också ett behov av att ytterligare utöka hanteringen av hjälpmedel till följd av den nya betalningsansvarslagen som träder i kraft nästa år, sammanlagt motsvarar detta ytterligare 660 tkr för helåret 2018.

Under innevarande år har ramtilldelningen inte täckt nämndens kostnader för färdtjänst fullt ut, vilket enligt prognos kommer att generera ett underskott motsvarande 500 tkr för helåret 2017. Färdtjänsten förväntas generera samma kostnader under 2018 och förväntas således generera samma underskott 2018 om nämnden inte kompenseras fullt ut för färdtjänstens kostnader.

Sammantaget genererar volymökningarna inom personlig assistans, LSS- verksamheten samt enheten för vuxna inom IFO tillsammans med hyreskostnaderna för Elfdalen, kostnaderna för medelpunkten samt färdtjänsten totalt en kostnad på 7 522 tkr för helåret 2018 som nämnden inte kompenseras för i sin ramtilldelning. Socialnämnden föreslås därför att äska motsvarande belopp till nästa års kompletteringsbudget.

Förändringar och framtid

Förändringar av större vikt som nämnden står inför under nästkommande år är bland annat införandet av den nya betalningsansvarslagen som innebär att utskrivningsklara patienter från sjukhuset ska kunna överföras till kommunen inom tre dagar från att

tidigare ha varit fem. Förändringen innebär också att förvaltningen ska kunna ta emot utskrivningsklara patienter veckans alla dagar - alltså även på helger. Förändring ställer höga krav på Socialnämndens förmåga att med kort varsel och på ett patientsäkert sätt ta emot utskrivningsklara patienter.

I mitten av nästa år implementeras EU:s nya dataskyddsdirektiv General Data Protection Regulation (GDPR) i svensk lag som ställer långtgående krav på nämndens hantering av personuppgifter. Kommunens gemensamma hantering för att uppnå följsamhet mot direktivet organiseras av kommunledningskontoret, men förändringen ställer också höga krav på Socialnämnden att säkerställa säker personuppgiftshantering i enlighet med den nya allmänna dataskyddsförordningen.

Under året som gått har en av kommunens LSS- bostäder belagts med nyttjandeförbud på grund av bristfälligt brandskydd. Under slutet på innevarande och början på nästkommande år kommer både en kortsiktig- och långsiktig lösning för att hantera ärendet behöva komma på plats. Ärendet har belyst att Socialförvaltningen inte ansökt om bygglov då användandet av de lokaler som ärendet berör ändrades från att vara ordinarie bostäder till att bli LSS- bostäder, vilket understryker vikten av att se över processen för tillskapande av framtida LSS- bostäder.

Nämnden har under året påbörjat en översyn av kommunens samtliga särskilda boende. I översynen framgår att utöver de lägenheter som belagts med nyttjande förbud finns det anledning att se över ytterligare 10 lägenheter inom LSS- beståndet mot bakgrund av den information som framkommit i ovanstående ärende. Nämnden har också ett antal ej verkställda beslut om LSS- boende samt externa placeringar som sammanlagt pekar på ett behov av ytterligare en gruppboende enligt LSS. Därutöver finns det ett behov av ett Socialpsykiatriboende för både permanent boende och korttidsvistelse som specificerats i översynens nulägesbeskrivning.

I arbete med översynen har också ett behov av att utöka antalet vård- och omsorgsboenden från dagens 127 platser till 160 platser år 2026 identifierats. Till beredningen av kommande investerings- samt driftsbudget är det Socialnämndens avsikt att presentera ett förslag till samlad utbyggnadsplan som på lång sikt kan tillgodose kommuninvånarnas behov av särskilda boendeformer.

Liksom att den demografiska utvecklingen förväntas generera en volymökning inom vård- och omsorgsboende kan motsvarande volymökning förväntas inom hemtjänsten fram till 2026, vilket i så fall skulle innebära en ökning med ca 20 % från dagens nivå.

Volymökningarna inom framför allt äldreomsorgen förväntas i sig självt öka behovet av att rekrytera och behålla kompetenta medarbetare. Socialnämnden har därutöver en

problematik med höga sjuktal som behöver hanteras för att långsiktigt behålla och vårda sin nuvarande personal, men också för att kunna möta en framtid där det regionalt och nationellt kommer att vara hård konkurrens om kompetenta medarbetare inom nämndens verksamhetsområde.

Utvecklingsområden

Socialnämnden har sedan lång tid tillbaka haft svårt att nå en budget i balans och har därför tagit fram handlingsplaner för respektive verksamhet. Implementeringen av dessa handlingsplaner samt uppföljning av desamma kommer nästa år och framöver att vara ett utvecklingsområde inom Socialnämnden.

För att nämnden ska nå och bibehålla en budget i balans är det framför allt viktigt att nämnden fortsätter att minska sina kostnader för sin hemtjänstverksamhet, externa placeringar av barn och unga i familjehem, institutionsplaceringar samt kostnader kopplade till hög sjukfrånvaro.

Ett nytt verksamhetssystem kommer att upphandlas åt Socialnämnden och därefter kommer implementering av det nya systemet att behöva göras under hela 2018 för att systemet enligt den nuvarande tidsplaneringen ska kunna tas i drift från 2019.

Under 2018 kommer arbetet med att utveckla nämndens kvalitetsledningssystem enligt Socialstyrelsens föreskrift "Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) att fortsätta. Processkartläggning av nämndens samtliga processer som utgår från biståndsbeslut är planerade att vara genomförda under första halvåret 2018 och parallellt är det planerat för att föra in respektive avdelnings riskbedömningar, egenkontroller samt åtgärder i Stratsys.

Sedan 2016 gäller mellan Klippans kommun och Region Skåne ett nytt sjukvårdsavtal som framför allt syftar till att utveckla samverkan för att bättre tillgodose behov hos de brukare som benämns mest sjuka äldre. Avtalet är ett utvecklingsavtal och planen för avtalet är att samverkan kring de patienter som berörs ska vara fullt utbyggt 2020.

Förebyggande insatser kan vara svåra att hantera i och med att kostnaden för investeringen i förebyggande insatser kan vara svår att väga mot framtida vinster och besparingar. Socialnämndens arbete med stöd i vardagslivet inom IFO/FH är ett sådant exempel där utökade insatser som ges till brukaren idag medför en stor kostnad, men förväntas samtidigt på sikt minska behovet av LSS- boenden och externa placeringar. För att bromsa de senaste årens volymökningar inom IFO/LSS ser Socialnämnden utvecklingen av stöd i vardagslivet som mycket angeläget.

Ett område som framöver förväntas att öka i betydelse för att nämnden ska kunna möta de

utmaningar som nämnden står inför beträffande förväntade volymökningar, förväntade svårigheter att rekrytera medarbetare samt utifrån nämndens fortsatta arbete för att nå en budget i balans är digitalisering så som exempelvis tillsyn via kamera.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ”Internbudget 2018” Dnr SN.2017.0854-4.042

Bil. SN §183/17 A Internbudget 2018 Dnr SN.2017.0854-2.042

Bil. SN §183/17 B Kompletteringsbudget 2018 Dnr SN.2017.0854-3.042

Beslut

Socialnämnden antar framlagt förslag till internbudget för 2018 samt att anta framlagt förslag angående äskanden till kompletteringsbudget för 2018.

Paragrafen är justerad

Internbudget 2018

Organisatoriska förändringar

Trygghetslarm flyttas från äldreomsorgen till förvaltningskansli
LSS-handläggarna flyttas från äldreomsorgen till enheten för vuxna

Förändringar

Central buffert tas bort
Minska 0,5 åa förvaltningskansli
Höja timpriset för omsorg till 308 kr/timmen
Höja timpriset för service till 277 kr/timmen
Ersätta vid dubbelbemanning
Höja HSL-schablonen till 22% av omsorgstimmar
Minska beviljade timmarna för inköp
Minska matdistributionstimmar
Minska 0,25 åa sjuksköterska
Höjning av medelpunktens budget
Ökad budget för bilreparationer med 10 tkr/bil/år
Minska placeringsbudgeten hos enheten för vuxna
Hyra för Elfdalen
Minskar placeringsbudgeten hos enheten för barn och unga, höjer familjehem barn och unga med samma belopp.
Utökning med sovande natt Badvägen
1 åa förste socialsekreterare till enheten för vuxna
1 åa förste socialsekreterare för enheten för barn och unga finansieras av stimulansmedel
0,5 åa samordnare DV blir 0,5 åa enhetschef funktionshinderomsorgen
Minska 1 åa adm assistent inom funktionshinderomsorgen
Fördela ut 600 tkr av utbildningsbudgeten till avdelningscheferna

Boende	Pris/plats/dygn (kr)
Vård och omsorgsboende	1 184
Demensboende	1 459
Korttidsboende	1 384
Servicebostad LSS (inkl lokalkostnad)	1 256
Gruppboende LSS (inkl lokalkostnad)	1 888

Hemtjänst	Pris/timme (kr)
Hemtjänst omsorgstimme	308
Hemtjänst servicetimme	277

Budget 2018 fördelad på enheterna**Nämnd & ledning**

Ledning	7 837
Nämnd	619
Adminstration	12 722
Totalt	21 178

Äldreomsorgen

Stab	9 931
Boende	59 583
Korttid	4 547
Hemtjänst	- 0
Resursfördelning	49 106
Biståndshandläggning	- 4 723
Centrumträffen & senioren	1 403
Verksamhetsövergripande	14 663
Bemanningen	0
HSL	18 088
Rehab	10 603
Totalt	163 200

IFO

Barn & unga	35 758
Vuxna	32 928
HVB-hemmet	-
Totalt	68 686

Funktionshinderomsorgen

Stab	9 449
LSS-boende	28 925
Korttid	3 662
Personlig assistans	30 614
AC & DV	9 356
Totalt	82 005

Totalt	335 069
Ram	335 069
Diff	0

Äskande KB (tkr) för volymökningar

1 LASS ärende	360	
1 LSS-ärende	1 203	
Totalt	1 563	
Medelpunkten	660	
Färdtjänst	500	
Volymutökning LSS	2 684	9 nya brukare, utökning beviljad tid 181 tim/vecka
Volymutökning vuxna	729	5 nya brukare, utökning beviljad tid 23 tim/vecka
Totalt KB	6 136	
Hyra Elfdalen	1 386	

§ 184

Socialförvaltningens sjukfrånvaro under 2:a och 3:e kvartalet

SN 2017.0864

Ärendet

Fram till och med september 2016 hade Socialförvaltningen en sammanlagd sjukfrånvaro på 8,45 % av ordinarie arbetstid. För motsvarande period i år har sjukfrånvaron minskat till 7,21 %. Andelen sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid varierar stort under året, i februari låg sjukfrånvaron på 9,4 % medan den endast var 4,67 % i juli. I regel är det också så att sjukfrånvaron är hög i början på året och lägre under sommarmånaderna.

Fördelas sjukfrånvaron på respektive avdelning så har avdelningen för IFO/FH fram till och med september 6,5 % sjukfrånvaro medan Äldreomsorgen för motsvarande period har 7,6 % sjukfrånvaro.

Den enhet i förvaltningen som har minskat antal timmar sjukfrånvaro mest hittills i år jämfört med förra året är hemtjänstområde centrum som under 2016 hade 7 253 timmar sjukfrånvaro fram till och med september. I år är motsvarande siffra 4 558 timmar. Enheten har fortfarande en relativt hög sjukfrånvaro, men har hittat ett arbetssätt för att systematiskt arbeta med att minska sjukfrånvaron.

Efter fjärde sjukfrånvaron på ett år har enhetschefen för hemtjänst centrum ett omtankesamtal med medarbetaren och visar då en kartläggning över medarbetarens sjukfrånvaro. I många fall blir de som tar del av sin samlade sjukfrånvaro över ett års tid förvånade över hur mycket deras sjukfrånvaro uppgår till. Chefen och medarbetaren har samtidigt ett samtal om orsakerna till sjukfrånvaron och försöker se vad som kan göras av båda parter för att komma till rätta med problemet. I de flesta fall leder detta till att medarbetaren får träffa FeelGood för att diskutera olika lösningar som sedan återkopplas till chefen i ett trepartssamtal. Många gånger är nästa steg att medarbetaren vid kommande sjukfrånvaro behöver inlämna förstadagsintyg efter kontakt med läkare eller sjuksköterska.

Chefen för hemtjänst Centrum beskriver också hur hon arbetar förebyggande med att erbjuda samtal med FeelGood till medarbetare, som på grund av stress eller andra orsaker inte mår bra. Arbetet med de som är långtidssjukskrivna på enheten går i stor utsträckning ut på att höra av sig till dem via telefon eller att skicka kort samt att medverka vid deras rehabsamtal.

Arbetssättet är inte unikt för hemtjänst centrum utan följer den strategi som gäller för förvaltningen i stort, men har sett utifrån antalet reducerade timmar sjukfrånvaro varit den enhet som utmärkt sig mest hittills under året.

Övriga enhetschefer som beskrivit hur de arbetat med att få ner sjukfrånvaron i sina verksamheter återkommer till vikten av ett närvarande ledarskap som ger förutsättningar att bygga förtroende mellan chef och medarbetare. Att skapa en känsla av sammanhang och ”vi- känsla” lyfts också som viktiga aspekter i det fortsatta arbetet för att minska förvaltningens höga sjukfrånvaro.

Hittills för året är minskningen i sjukfrånvaro strax över en procentenhet jämfört med samma period förra året. Nämndens målsättning om att nå en frisknärvaro på 93,7 % för helåret 2018 belyser att frisknärvaron är en prioriterad fråga för nämnden också nästkommande år.

För att nämnden ska nå denna målsättning krävs att Socialförvaltningen som helhet överträffar den förbättring som gjorts mellan 2016 och 2017, vilket är ett högt ställt mål. Samtidigt finns det inom förvaltningen flera goda exempel på enheter som lyckats väl i sitt arbete att minska sjukfrånvaron och dessa bör spridas och användas inom Socialförvaltningen i stort.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ”Socialförvaltningens sjukfrånvaro under 2:a och 3:e kvartalet” Dnr SN.2017.0864-1.

Beslut

Socialnämnden godkänner informationen och lägga den till handlingarna.

Paragrafen är justerad

§ 185**Förändring i förskrivning av små hjälpmedel**

SN 2017.0856

Ärendet

Socialförvaltningens rehabenhet har skrivit fram ett förslag som går ut på att revidera det hjälpmedelssortiment som förskrivs av enhetens legitimerade personal.

Förslaget innebär att enklare hjälpmedel i nivå 1 och 2 (se bilaga för specificering) tas bort ur sortimentet i syfte att frigöra tid för legitimerad personal att i större utsträckning kunna erbjuda brukare aktivitetsträning, flera ADL- bedömningar inför biståndsbeslut, kognitiva bedömningar/kartläggningar och insatser.

Samtliga hjälpmedel i nivå 1 och 2 finns i dagligvaruhandeln och att stryka hjälpmedel i nivå 1 bedöms ha inga eller ringa konsekvenser. Utredningen belyser vidare ett antal riskgrupper som kan komma att lida negativa konsekvenser om också hjälpmedel i nivå 2 stryks ur sortimentet. Utredningen lämnar också förslag till hur dessa risker ska hanteras.

Utredningen belyser också att förslaget att stryka hjälpmedel i nivå 1 och 2 är i linje med hur flera kommuner i Klippans närområde har valt att revidera sina hjälpmedelssortiment.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ”Förändring i förskrivning av små hjälpmedel” Dnr SN.2017.0856-1.776
Bil. SN §185/17 Förslag på revidering i hjälpmedelssortimentet Dnr SN.2017.0856-2.776

Beslut

Socialnämnden beslutar att stryka hjälpmedel i nivå 1 och 2 ur sitt hjälpmedelssortiment som förskrivs av legitimerad personal.

Paragrafen är justerad

Förslag på revidering i hjälpmedelssortimentet

Johanna Carlsson, leg sjukgymnast och Maria Ström, leg arbetsterapeut
2017-11-03

Inledning

Rehabenheten har fått i uppdrag - av enhetschef för HSL organisationen, Petra Österlin - att se över hjälpmedelsortimentet och ge förslag på eventuella revideringar som kan ge utrymme för legitimerad personal att använda sin kompetens och resurser på bästa sätt.

Uppskattningsvis går ca 50% av arbetsterapeuternas arbetstid åt till att lämna ut och förskriva enklare hjälpmedel (nivå 1 och 2) som varken kräver bedömning eller utprovning av legitimerad personal eller övrig omsorgspersonal. Hjälpmedlen/produkterna är dessutom tillgängliga i daglig varuhandel. Arbetsterapeuterna har på grund av flertalet leveranser och inhämtningar av hjälpmedel svårt att få tid till bland annat ADL-bedömning och aktivitetsträning. Detta genererar i sin tur att sjukgymnasterna i många fall tar över ansvaret för aktivitetsträning vilket minskar deras tid till specifika undersökningar och behandlingar.

För att se risk-och konsekvensanalys gällande föreslagna förändringar i hjälpmedelsortimentet, se bilaga 1.

I kommunalförbundet Medelpunkten har ett flertal andra kommunen redan reviderat sitt hjälpmedelsortiment, se bilaga 2 (fakta inhämtad från medelpunktens intranät). I bilaga 3 finns medelpunktens gemensamma produktanvisningar som Klippans kommun idag följer utan avsteg.

Yrkesroller på rehabenheten

En arbetsterapeuts arbetsuppgift är att möjliggöra aktivitet och delaktighet i individens vardag utifrån personens fysiska och psykiska resurser. Insatserna kan till exempel vara aktivitetsträning (duschsituation, matlagning), kompensering åtgärder via hjälpmedel (kognitiva hjälpmedel och fysiska hjälpmedel) samt anpassning av miljö.

En sjukgymnast/fysioterapeut arbetar med att förebygga, undersöka och behandla funktionsstörningar som på olika sätt begränsar eller hotar att begränsa en människas förmåga att röra sig. Förutom aktiv träning kan även rehabilitering utgöras av passiva behandlingar och smärtlindrande metoder såsom TENS, akupunktur, ledmobilisering och neurodynamik.

Rehabassistent utför delegerad träning samt lämnar ut hjälpmedel enligt förskrivningsprocessen när legitimerad rehabpersonal gjort bedömning.

Hjälpmedelsassistent rekonditionerar hjälpmedel, beställer hjälpmedel till bufferråd, tar emot återlämnade hjälpmedel, sorterar och packar upp levererade artiklar.

Hjälpmedel nivå 1- kommunens inköpta hjälpmedel (via Medelpunkten)

- Kräver varken bedömning eller utprovning av legitimerad personal eller övrig omsorgspersonal.
Hjälpmedlen/produkterna är lättillgängliga i daglig varuhandel.

<p>Produkter</p>
<p>Griptänger</p>
<p>Strumppådragare</p>
<p>Förhöjningsdynor och coxitdynor</p>
<p>Förhöjningsklossar</p>
<p>Glidlakan</p>

Tabell 1. Visar hjälpmedel nivå 1, inköpta hjälpmedel.

Uppskattad besparing, nivå 1, kommunens inköpta hjälpmedel (via Medelpunkten)

Produkt	Kostnad inköp	Uppskattad besparing, inköp	Uppskattad besparing, övrigt*
Griptänger (återanvänds)	201 kr (reservdel, gummihätta 25 kr/par)	1005 kr per månad x 12 = 12060/år	Frigörande av tid för legitimerad personal och hjälpmedelsassistent Rekonditioneringsavgift via Medelpunkten*
Strumppådragare (återanvänds) - Socky - Vit plast - Butler, lång - Eureka	204 kr 48 kr 278 kr 238kr	727 kr per månad x 12 = 8724/år	Frigörande av tid för legitimerad personal och hjälpmedelsassistent Rekonditioneringsavgift via Medelpunkten*
Förhöjningsdynor och coxitdynor (förbrukningsartiklar) - 10 cm, kök och vanlig - 7, 5 cm kök och vanlig	143 kr 143 kr	2717 kr per månad x 12 = 32604/år	Frigörande av tid för legitimerad personal och hjälpmedelsassistent Rekonditioneringsavgift via Medelpunkten*
Förhöjningsklossar (4 st för höjning av säng), (återanvänds) - magnum - reko - liljan	165 kr/st 135 kr/st 301kr/4 st	Inga inköp gjorda under mars, juni och september	Frigörande av tid för legitimerad personal och hjälpmedelsassistent Rekonditioneringsavgift via Medelpunkten*
Glidlakan (200x140cm), (återanvänds)	208 kr	1153 per månad x 12 = 2496/år	Frigörande av tid för legitimerad personal och hjälpmedelsassistent Rekonditioneringsavgift via Medelpunkten*

Tabell 2. Visar kostnad och uppskattad besparing. Beräkningar har gjorts genom kontroll av hur mycket hjälpmedel som köpts in under 3 slumpvis utvalda månader under 2017: mars, juni och september. Därefter har ett medelvärde räknats fram.

Hjälpmedel nivå 1 - kommunens hyrda hjälpmedel (via Medelpunkten)

- Transportrullstol kräver varken bedömning eller utprovning av legitimerad personal eller övrig omsorgspersonal. Hjälpmedlen/produkterna går att köpa i daglig varuhandel, och kan även hyras från hjälpmedelsbutiker i regionen.

Produkt
Rullstol allround enkel

Tabell 3. Visar hjälpmedel nivå 1, hyrda hjälpmedel.

Uppskattat besparing, Nivå 1, kommunens hyrda hjälpmedel (via Medelpunkten)

Produkt	Kostnad hyra	Uppskattad besparing, hyra	Uppskattad besparing, övrigt*
Rullstol allround enkel, transportrullstol (Étac Twin, Invacare Spirea)	143 kr/månad	16445 per månad (ca 115 rullstolar) x 12 = 197 340 kr/år	Frigörande av tid för legitimerad personal och hjälpmedelsassistent Rekonditioneringsavgift via Medelpunkten*

Tabell 4. Visar kostnad och uppskattad besparing. Uppgifterna är hämtade via medelpunktens e-fakturor vilket beskriver hur många enkel allround transportrullstol som finns på hyra i kommunen (ca 115 st i september 2017).

Hjälpmedel nivå 2- kommunens inköpta hjälpmedel (via Medelpunkten)

- Kräver varken bedömning eller utprovning av legitimerad personal eller övrig omsorgspersonal.
Hjälpmedlen/produkterna är lättillgängliga i daglig varuhandel.

Produkt	
Duschpall	
Badbräda	
Betastöd	
Fast toalettförhöjning	

Tabell 5. Visar hjälpmedel nivå 2, inköpta hjälpmedel.

Uppskattad besparing, Nivå 2, kommunens inköpta hjälpmedel (via Medelpunkten)

Produkt	Kostnad inköp	Uppskattad besparing, inköp	Uppskattad besparing, övrigt*
Duschpall, (återanvänds) - Swift, med armstöd - Swift, ryggstöd - Kulan, med armstöd - Kulan, ryggstöd	395 kr 66 kr 759kr 140 kr	1646 kr per månad x 12 = 19752 kr/år	Frigörande av tid för legitimerad personal och hjälpmedelsassistent Rekonditioneringsavgift via Medelpunkten*
Badbräda, Fresh, (återanvänds) - handtag	164 kr 22 kr	Inga inköp gjorda under mars, juni och september	Frigörande av tid för legitimerad personal och hjälpmedelsassistent Rekonditioneringsavgift via Medelpunkten*
Betastöd (återanvänds)	286 kr	477 kr per månad x 12 = 5724 kr/år	Frigörande av tid för legitimerad personal och hjälpmedelsassistent Rekonditioneringsavgift via Medelpunkten*
Fast toalettförhöjning, (återanvänds) - Hi-loo utan armstöd - Hi-loo med armstöd	340 kr 582 kr	2463 per månad x 12 = 29556 kr/år	Frigörande av tid för legitimerad personal och hjälpmedelsassistent Rekonditioneringsavgift via Medelpunkten*

Tabell 6. Visar kostnad och uppskattad besparing. Beräkningar har gjorts genom kontroll av hur mycket hjälpmedel som köpts in under 3 slumpvis utvalda månader under 2017: mars, juni och september. Därefter har ett medelvärde räknats fram.

Hjälpmedel nivå 3 - kommunens inköpta hjälpmedel (via Medelpunkten)

- Kräver i vissa fall bedömning av leg personal då fallrisk kan förekomma, men utprovning kräver inte expertkunskap.

Produkt
Fristående toalettförhöjning

Tabell.7. Visar Hjälpmedel nivå 3, inköpta hjälpmedel.

Uppskattad besparing Nivå 3, kommunens inköpta hjälpmedel (via Medelpunkten)

Produkt	Kostnad inköp	Uppskattad besparing, inköp	Uppskattad besparing, övrigt*
Fristående toalettförhöjning, - stapla lätt inkl stänkskydd (återanvänds)	406 kr	677 kr per månad x 12 = 8124 kr/år	Frigörande av tid för legitimerad personal och hjälpmedelsassistent Rekonditioneringsavgift via Medelpunkten*

Tabell 8. Visar kostnad och uppskattad besparing. Beräkningar har gjorts genom kontroll av hur mycket hjälpmedel som köpts in under 3 slumpvis utvalda månader under 2017: mars, juni och september. Därefter har ett medelvärde räknats fram. I risk- och konsekvensanalysen, bilaga 1, kan dock ses att inte hela summan kan sparas in då en del toalettförhöjningar måste förskrivas när vårdtagaren inte kan ta sig in i befintligt badrum.

*Uppskattad besparing, Frigörande av tid för legitimerad personal och hjälpmedelsassistent Rekonditioneringsavgift via Medelpunkten

Hjälpmiddelsassistent

Rekonditionering (rengöring och utbyte av slitna delar) av hjälpmedel i nivå 1 och 2 görs av hjälpmedelsassistent på kommunens hjälpmedelsförråd. Denna person ägnar ca ½-1 dag i veckan åt denna arbetsuppgift.

Ibland skickas hjälpmedlen in till Medelpunkten för rekonditionering då det är hög belastning i hjälpmedelsförrådet. Kostnad för detta är 100 kr/objekt. Uppskattningsvis skickas i snitt 4 objekt in varje vecka, vilket då ger en kostnad på ca 20 000 kr/år.

Om hjälpmedel/produkter i nivå 1 och 2 tas bort, skulle arbetstid frigöras för hjälpmedelsassistent. Denna tid skulle med fördel kunna användas för utprovning av enklare hjälpmedel efter bedömning av legitimerad personal - exempelvis rollatorer, fristående toalett med hink och stöd/vändhandtag (utprovningar som idag till stor del görs av legitimerad personal).

Legitimerad Arbetsterapeut

I dagsläget finns ett väldigt litet utrymme för nedanstående arbetsuppgifter i verksamheten. Arbetsterapeuter skulle, om hjälpmedel i nivå 1 och 2 tas bort ur sortiment kunna arbeta med följande:

Aktivitetsträningar

Exempelvis träning i matlagningsaktiviteter, duschsituationer och disk. Istället för att via biståndsbeslut få hjälp med de här aktiviteterna kan arbetsterapeuter träna med personen och möjliggöra ökad aktivitet och delaktighet, vilket medför självständighet i vardagen istället för att behöva insatser från hemtjänsten.

ADL bedömning inför biståndsbeslut

Idag fattar biståndshandläggare beslut på insatser enligt SoL utan rätt bedömningsunderlag. En arbetsterapeutisk bedömning (ADL-bedömning) kartlägger individens faktiska behov av hjälpinsatser och borde alltid ligga till grund för biståndsbeslut. Detta skulle säkerställa att individen får rätt stöd samtidigt som hemtjänsten inte utföra uppgifter som den enskilde kan klara självständigt.

Kognitiva bedömningar/karläggningar och insatser

Många personer med neuropsykiatriska diagnoser (ADHD, Aspergers etc.), demenssjukdomar, neurologiska sjukdomar och stroke har behov av stöttning med struktur i sin vardag för att kunna leva ett självständigt liv. Här har arbetsterapeuter unik kompetens gällande bedömningar och insatser i vardagen (anpassning av miljö, kognitiva hjälpmedel och struktur).

COPM

COPM är ett arbetsterapeutiskt bedömningsinstrument som ger patienten möjlighet att uttrycka vad som är viktigt för honom/henne. En användning av detta bedömningsinstrument skulle innebära att vi säkerställer att de insatser vi sätter in, är de som personen önskar och tycker är viktiga för denne. COPM används numera i kvalitetsregistret Senior Alert.

Legitimerad Sjukgymnast/fysioterapeut

I dagsläget finns ett väldigt litet utrymme för nedanstående arbetsuppgifter i verksamheten. Sjukgymnaster/fysioterapeuter skulle, om hjälpmedel i nivå 1 och 2 tas bort ur sortiment kunna arbeta med följande:

Regelbunden träning tillsammans med legitimerad sjukgymnast/fysioterapeut

Vid nytillkommen skada är det viktigt med regelbunden träning och uppföljning med sjukgymnast i tidigt skede då det ofta behövs flertalet justeringar i träningen och eventuellt annan rehabilitering såsom mjukdelsbehandling, ledmobilisering i kombination med den fysiska aktiviteten. Vid kroniska besvär såsom ryggmärgsskador eller svår stroke är det också av vikt med regelbunden sjukgymnastkontakt för att få behandling med kvalitet och inte riskera ytterligare försämring.

Akupunktur

Många äldre personer lider av smärta och värk både från akuta skador men också på grund av kroniska diagnoser. Akupunktur är en smärtlindrande behandling som inte medför exempelvis mag-tarm besvär som en del mediciner kan göra. Det finns också en påbyggnadseffekt av akupunktur som gör att personen kan hålla sig smärtlindrad några månader mellan akupunkturbehandlingarna. Exempelvis artros har högt evidensvärde när det gäller forskning.

Ledmobilisering

Vid till exempel stroke, ryggmärgsskador eller frakturerer kan personen drabbas av nedsatt ledrörlighet till följd av ofrivillig inaktivitet i det drabbade rörelseorganet. Nedsatt rörelseomfång kan leda till smärta och att muskulaturen inte kan utvinna tillräcklig kraft.

Mjukdelsbehandling

Efter bland annat frakturer och stroke kan musklernas funktion försämrans och leda till exempelvis stelhet, triggerpunkter, kontrakturer, överbelastning och spasticitet. Även lokala muskel- och ligamentskador kan uppstå vid fall eller annat trauma. Mjukdelsbehandling kan vara akupunktur, triggerpunktsbehandling, tejpling, massage och tvära friktioner över muskler, senor och ledband.

Konklusion

Samtliga ovanstående bedömningar och åtgärder som legitimerad personal kan bistå med leder till ökad fysisk aktivitet och självständighet för individen vilket i sin tur bör leda till minskat behov av kompenserande hemtjänstinsatser. Sjukgymnasten bevarar, förebygger eller förbättrar individens förmågor och arbetsterapeuten tar tillvara på personens resurser och anpassar aktivitet enligt personens mål.

Bilaga 1

Hjälpmedel nivå 1- kommunens inköpta hjälpmedel (via Medelpunkten)

- Kräver varken bedömning eller utprovning av legitimerad personal eller övrig omsorgspersonal. Hjälpmedlen/produkterna är lättillgängliga i daglig varuhandel.

Riskbedömning, nivå 1, kommunens inköpta hjälpmedel (via Medelpunkten)

Risk

Att inte få dessa hjälpmedel/produkter förskrivna kan innebära viss begränsning i aktivitet för den enskilde.

- *Griptång*: Kan medföra svårighet att plocka upp föremål från golvet.
- *Strumppådragare*: Kan medföra svårighet att självständigt ta på sig strumpor.
- *Förhöjningsdyna och coxitdyna*: Kan medföra svårighet att resa sig från låga stolar och fåtöljer
- *Förhöjningsklossar*: Kan medföra svårighet att resa sig upp från låg säng eller möbel.
- *Glidlakan*: Kan medföra svårighet att vända sig i sängen.

Förslag

Hjälpmedlen/produkterna bör betraktas som egenansvar att införskaffa då hjälpmedel i nivå 1 varken kräver bedömning eller utprovning av legitimerad personal eller omsorgspersonal eftersom det inte finns någon risk för skada. Hjälpmedlen/produkterna är lättillgängliga i daglig varuhandel.

Risk

Den riskgrupp som kan komma att påverkas av att ovanstående hjälpmedel tas bort är personer som genomgått akut höftplastikoperation, med bakre snitt och efterföljande restriktioner. För denna grupp kan en ökad risk för att luxera den opererade höften föreligga om de ej får tag i behövda hjälpmedel.

Förslag

För att ändå tillgodose denna patientgrupps behov, (samt planerade höftplastikoperationer som också har restriktioner), är vårt förslag någon form av hjälpmedelspaket som hyrs ut (3 månader vilket är så länge man har restriktioner) till vårdtagaren till en kostnad av 300 kr (ingår ej i maxtaxa). Detta hjälpmedelspaket kan förslagsvis bestå av fristående toalettförhöjning, duschstol och coxitdyna.

Risk

Glidlakan och förhöjningsklossar förskrivs ibland som arbetstekniskt hjälpmedel i syfte att ge hemtjänstpersonalen en god arbetsmiljö. Det kan därför vara en risk för en försämrad arbetsmiljö för omsorgspersonalen när den enskilde individen behöver hjälp med omvårdnad i säng.

Förslag

När ett hjälpmedel inte förskrivs i syfte att kompensera för funktionsnedsättning hos patienten bör varje enhet själva ansvara för att tillhandahålla hjälpmedel/produkter som underlättar arbetsmiljön.

Hjälpmedel nivå 1 - kommunens hyrda hjälpmedel (via Medelpunkten)

- Transportrullstol kräver varken bedömning eller utprovning av legitimerad personal eller övrig omsorgspersonal. Hjälpmedlen/produkterna går att köpa i daglig varuhandel, och kan även hyras från hjälpmedelsbutiker i regionen.

Riskbedömning, Nivå 1, kommunens hyrda hjälpmedel (via Medelpunkten)

Risk

Medför risk för begränsning vid utevistelse och längre promenader med anhöriga och hemtjänstpersonal hos personer som har nedsatt ork och gångförmåga.

Förslag

Transportrullstol för längre promenadsträckor bör betraktas som egenansvar att införskaffa då transportrullstol varken kräver bedömning eller utprovning av legitimerad personal eller omsorgspersonal. Transportrullstol går att köpa i daglig varuhandel, och kan även hyras från hjälpmedelsbutiker i regionen.

För att underlätta för hemtjänsten att tillgodose beviljade SOL-insatser kan ett par inköpta rullstolar per enhet vara till hjälp.

Observera! Övriga rullstolar i sortimentet kommer inte att beröras.

Hjälpmedel nivå 2- kommunens inköpta hjälpmedel (via Medelpunkten)

- Kräver varken bedömning eller utprovning av legitimerad personal eller övrig omsorgspersonal. Hjälpmedlen/produkterna är lättillgängliga i daglig varuhandel.

Riskbedömning, Nivå 2, kommunens inköpta hjälpmedel (via Medelpunkten)

Risk

Att inte få dessa hjälpmedel/produkter förskrivna kan innebära begränsning i aktivitet för den enskilde samt viss fallrisk.

- *Duschpall och badbräda:* Kan medföra ökad risk för fall i samband med dusch.
- *Betastöd:* Viss risk för fall om personen har smal badrumsdörröppning med en hög tröskel in. Då kan inte rollator tas med och personen har eventuellt inget annat att ta stöd mot.
- *Fast toalettförhöjning:* Risk för att inte kunna resa sig upp från låg toalett.

Förslag

Oftast har personen haft svårighet att stå vid duschsituation under en längre tid innan kontakt med rehabenheten tas. Det bör därför betraktas som egenansvar att införskaffa sig en duschpall innan situationen är akut. Om behovet uppstår oväntat finns det ändå tid att införskaffa sig hjälpmedel då dusch inte är en nödvändig aktivitet att utföra dagligen.

Om personen inte kan ta sig in på toaletten med rollator på grund av litet badrum, smal dörröppning eller hög tröskel kan fristående toalett förskrivas istället för betastöd.

Oftast har personen haft svårt att resa sig från sin toalettstol en längre tid innan kontakt med rehabenheten tas. Det bör därför betraktas som egenansvar att införskaffa sig en toalettförhöjning innan situationen är akut. Om det uppstår en akut situation som inte kunde förutses och personen inte kan klara sina toalettbesök kan en fristående toalettförhöjning med hink förskrivas i väntan på att en fast toalettförhöjning införskaffas.

Risk

Den riskgrupp som kan komma att påverkas av att fast toalettförhöjning tas bort är personer som genomgått akut höftplastikoperation, med bakre snitt och efterföljande restriktioner. För denna grupp kan en ökad risk för att luxera den opererade höften föreligga om de ej får tag i behövda hjälpmedel.

Förslag

För att ändå tillgodose denna patientgrupps behov, (samt planerade höftplastikoperationer som också har restriktioner), är vårt förslag någon form av hjälpmedelspaket som hyrs ut (3 månader vilket är så länge man har restriktioner) till vårdtagaren till en kostnad av 300 kr (ingår ej i maxtaxa). Detta hjälpmedelspaket kan förslagsvis bestå av fristående toalettförhöjning, duschstol och coxitdyna.

Hjälpmedel nivå 3 - kommunens inköpta hjälpmedel (via Medelpunkten)

- Kräver i vissa fall bedömning av leg personal då fallrisk kan förekomma, men utprovning kräver inte expertkunskap.

Riskbedömning, Nivå 3, kommunens inköpta hjälpmedel (via Medelpunkten)

Risk

Fristående toalettförhöjning: Risk för att inte kunna resa sig upp från låg befintlig toalett. Risk för att inte kunna tillgodose det basala behovet att kunna ta sig till toaletten.

Förslag

Fristående toalett ska finnas kvar för att tillgodose det basala behovet att kunna gå på toaletten, men förskrivs **enbart** i de fall då personen har behov av toalett i annat utrymme och inte i syfte att förhöja befintlig toalettstol.

Bilaga 2

Båstad

Hjälpmiddel till inköpskostnad under 300 kr (enligt medelpunktens prislista) förskrivs inte. Vårdtagaren får hyra hjälpmedel inför planerade rygg- höft- knäoperationer när det finns restriktioner. 1 förhöjningsdyna och 1 köksdyna kan förskrivas, men vid behov av flera dynor får dessa inhandlas av individen.

Ängelholm

Ryggkuddar, ryggdynor, speciella antidecubitusutrustningar, greppanpassningar och hjälpmedel till inköpskostnad under 400 kr (enligt medelpunktens prislista) förskrivs inte. Inför operation av rygg, höft eller knä kan ett hjälpmedelspaket innehållande fristående toalettförhöjning, duschstol och coxitdyna hyras ut till egenvårdspatient till en kostnad av 300 kr för 3 månader.

Helsingborg

I Helsingborg togs ett beslut 2003 att följande hjälpmedel inte ska förskrivas: strumppådragare, stödkäpp, isdubbar, förhöjningsdyna, tubnycklar och griptänger, badstol (nedsänkt) och ståbarr.

Landskrona

Hjälpmiddel som kostar under 260 kr får patienten själv bekosta. När det kommer till hjälpmedel för planerade operationer får personen köpa de hjälpmedel som uppgår till 260 kr och de övriga får de låna.

Svalöv

Hjälpmiddel som kostar under 200 kr får vårdtagaren köpa själv. Detta gäller andra gången som hjälpmedlet behöver förskrivas. Kryckkäppar får vårdtagaren själv bekosta vid kortvarigt bruk.

Bilaga 3

Produktanvisningar gemensamma

för Medelpunktens medlemskommuner

Innehållsförteckning

04	HJÄLPMEDEL FÖR PERSONLIG MEDICINSK BEHANDLING	
04 27	STIMULATORER	
04 27 18	Hjälpmedel för stimulering av sinnen och känslighet.....	
04 33	ANTIDECUBITUSHJÄLPMEDEL.....	
04 33 03	Sittdynor och underlägg för trycksårsprevention.....	
04 33 04	Ryggkuddar och ryggdynor för trycksårsprevention	
04 33 06	Hjälpmedel för trycksårsprevention vid liggande.....	
04 48	RÖRELSE-, STYRKE- OCH BALANSTRÄNINGSGREDSKAP	
04 48 08	Ståbarrar och ståstöd	
04 48 15	Arm-, bål- och bensträningsredskap	
04 48 21	Tippbrädor.....	
04 48 27	Hjälpmedel för lagring av kroppen	
09	HJÄLPMEDEL FÖR PERSONLIG VÅRD OCH SKYDD	
09 06	KROPPSBURNA HJÄLPMEDEL FÖR SKYDD AV KROPPEN.....	
09 06 03	Huvudskydd.....	
09 06 21	Fot- häl- och tåskydd	
09 09	HJÄLPMEDEL FÖR AV- OCH PÅKLÄDNING	
09 09 03	Strumppådragare	
09 12	HJÄLPMEDEL VID TOALETTBESÖK	
09 12 03	Flyttbara toalettstolar	
09 12 09	Toalettsitsar.....	
09 12 12	Toalettstolsförhöjningar, fristående.....	
09 12 18	Toalettstolsförhöjningar, fasta tillsatser	
09 12 21	Toalettsitsar med inbyggd lyftanordning	
09 12 24	Armstöd och/eller toalettryggstöd som monteras på toaletten	
09 33	HJÄLPMEDEL VID TVÄTTNING, BAD OCH DUSCH	
09 33 03	Bad och duschstolar (med och utan hjul) badbrädor, pallar, ryggstöd och sitsar 8	
09 33 12	Badbritsar, duschbord och skötbord	
12	HJÄLPMEDEL VID FÖRFLYTTNING	
12 03	GÅNGHJÄLPMEDEL SOM HANTERAS MED EN ARM	
12 03 03	Stödkäppar	
12 03 06	Armbågskrackor.....	
12 06	GÅNGHJÄLPMEDEL SOM HANTERAS MED BÅDA ARMARNA	
12 06 03	Gåstativ.....	
12 06 06	Rollatorer.....	
12 06 12	Gåbord.....	
12 07	TILLBEHÖR TILL GÅNGHJÄLPMEDEL	
12 22	MANUELLA RULLSTOLAR	
12 22 03	Manuella tvåhjuldrivna rullstolar.....	
12 22 09	Manuella rullstolar med ensidesframdrivning	
12 22 18	Manuella vårdarmanövrerade rullstolar	
12 24	TILLÄGGSUTRUSTNING TILL RULLSTOLAR	

12 24 09	Drivaggregat	
12 24 30	Bälten och selar till rullstolar	
12 31	HJÄLPMEDEL FÖR ÖVERFLYTTNING OCH VÄNDNING.....	
12 31 03	Glidbrädor, glidmattor, draglakan och vändningsmattor.....	
12 31 06	Vridplattor (vändskivor)	
12 31 09	Fristående lyftbågar.....	
12 31 12	Repstegar.....	
12 31 15	Uppresningsbälten och västar	
12 31 21	Överflyttningplattformar	
12 36	PERSONLYFTAR.....	
12 36 03	Hjulyftar för överflyttning av en sittande person med hjälp av med lyftselar/ lyftslingor	
12 36 04	Hjulyftar för överflyttning av en stående person	
12 36 12	Stationära lyftar monterade på väggar, golv och/eller tak och/eller väggmonterad.....	
12 36 15	Stationära lyftar som monteras på andra produkter	
12 36 18	Stationära fristående lyftar	
12 36 21	Lyftselar, sitsar och bårar	
15	HJÄLPMEDEL I HUSHÅLLET.....	
15 03	MATLAGNINGSHJÄLPMEDEL	
15 03 06	Hjälpmiddel för att skära/hacka och sönderdela för att tillreda mat och dryck	
18	HJÄLPMEDEL FÖR UTRUSTNING OCH ANPASSNING AV BOSTÄDER OCH ANDRA LOKALER.....	
18 03	BORD.....	
18 03 06	Läsbord, pulpeter och talarstolar	
18 09	SITTMÖBLER	
18 09 03	Stolar	
18 09 06	Pallar och ståstolar	
18 09 09	Coxitstolar	
18 09 39	Modulära sittsystem.....	
18 10	TILLÄGGSUTRUSTNING TILL SITTMÖBLER	
18 12	SÄNGAR	
18 12 10	Sängar och lösa sängbottnar, elektriskt reglerbara.....	
18 12 12	Sänglyftar.....	
18 12 18	Madrasser och liggunderlägg	
18 12 24	Ställbara rygg- och benstöd	
18 12 27	Sänggrindar och lyftbågar att fästa på sängar.....	
18 15	HÖJDSTÄLLBARA TILLSATSER TILL MÖBLER.....	
18 15 03	Förhöjningsben.....	
18 18	STÖDANORDNINGAR	
18 18 06	Löstagbara stödhandtag	
18 18 11	Fällbara räcken och armstöd	
18 30	HJÄLPMEDEL FÖR FÖRFLYTTNING I VERTIKAL LEDD.....	
18 30 15	Portabla ramper	
22	HJÄLPMEDEL FÖR KOMMUNIKATION OCH INFORMATION	

22 18	HJÄLPMEDEL SOM REGISTRERAR, SPELAR UPP OCH VISAR LJUDINFORMATION OCH/ELLER VISUELL INFORMATION
22 21	SAMTALSHJÄLPMEDEL VID NÄRKOMMUNIKATION
22 21 03	Bokstavs- och symbolsatser/tavlor.....
22 21 90	Presentationsmaterial för bokstavssatser och symbolsatser
22 24	TELEFONERINGSHJÄLPMEDEL OCH HJÄLPMEDEL FÖR ANDRA FORMER AV TELEKOMMUNIKATION.....
22 24 30	Porttelefoner
22 27	VARSEBLIVNINGSHJÄLPMEDEL.....
22 27 12	Ur och klockor
22 27 15	Almanackor, kalendrar och planeringssystem.....
22 27 18	Personliga trygghets- och nödlarm.....
24	HJÄLPMEDEL FÖR HANTERING OCH TRANSPORT AV PRODUKTER.....
24 09	HJÄLPMEDEL FÖR ATT HANDHA, MANÖVRERA OCH/ELLER KONTROLLERA UTRUSTNING.....
24 18	HJÄLPMEDEL SOM ERSÄTTER ARM OCH/ELLER HAND OCH/ELLER FINGERGREPP ELLER KOMBINATION AV DESSA FUNKTIONER
24 18 06	Påbyggnadsgrepp och adaptrar.....
24 18 18	Peklampor
24 21	FÖRLÄNGARE
24 21 03	Manuella griptänger
24 27	FÄSTANORDNINGAR
24 27 06	Antihalkunderlägg
24 36	TRANSPORT- OCH BÄRHJÄLPMEDEL.....

PRODUKTANVISNINGAR gemensamma

Produktanvisningarna gäller för Medelpunktens medlemskommuner

Även lokala produktanvisningar kan finnas i respektive kommun.

HJÄLPMEDEL FÖR FUNKTIONSHINDRADE VUXNA PERSONER ÖVER 20 ÅR

Denna handbok ska användas tillsammans med Hjälpmedelsguiden Skåne (hjalpmedelsguiden.skane.se). I det dokumentet återfinns alla generella rekommendationer för hjälpmedelshanteringen.

Hjälpmedelsguiden Skåne är gemensam för Region Skåne och kommunerna. Varje huvudman fattar, oberoende av varandra, beslut om att följa Hjälpmedelsguiden Skåne.

Hjälpmedelsguiden Skåne omfattar grundläggande, gemensamma principer för ansvarsfördelning och samverkan inom hjälpmedelsområdet i Skåne.

Hjälpmedelsguiden Skåne är en kompletterande överenskommelse till ansvarsfördelningen mellan Region Skåne och kommunerna i Skåne inom hälso- och sjukvårdsområdet. Detta ansvar regleras i ”Överenskommelse som reglerar ansvar och samverkan inom hälso- och sjukvårdsområdet mellan Region Skåne och kommunerna i Skåne”

Förskrivningsrätt för kommunala individuellt utprovade hjälpmedel har arbetsterapeuter, fysioterapeuter/sjukgymnaster och i vissa fall även sjuksköterskor.

I samband med den skatteväxling som gjordes vid ÄDEL-överenskommelsen 1992 och 1999 fastställdes kommunernas respektive Region Skånes ansvar för hjälpmedel. Ansvaret gäller oavsett boende eller vårdform i övrigt. Lokala överenskommelser med Region Skåne kan innebära att man fördelar ordination, utprovning och uppföljning på ett annat, för brukaren och verksamheten, mer ändamålsenligt sätt. Sådana avtal skall vara skriftliga och skall kompenseras resursmässigt.

04 HJÄLPMEDEL FÖR PERSONLIG MEDICINSK BEHANDLING

04 27 STIMULATORER

04 27 18 **Hjälpmedel för stimulering av sinnen och känslighet**

Tyngdtäcke och tyngdväst förskrivs till person med motorisk och psykisk oro för att förbättra sömn, öka koncentration, minska spasticitet och minska oro. Förskrivning sker efter utprovning som innebär att brukaren/anhörig/personal skall utvärdera hjälpmedlet med hjälp av leverantörens utprovningsprotokoll.

04 33 ANTIDECUBITUSHJÄLPMEDEL

04 33 03 **Sittdynor och underlägg för trycksårsprevention**

Förskrivs när den medicinska bedömningen visar att trycksårsförebyggande underlag är nödvändig för att förhindra uppkomst av trycksår eller för att ge tryckavlastning för att underlätta sårhäkning. Bedömningsinstrument ska användas vid riskbedömning av trycksår. Ta även i beaktning personens möjlighet att variera sittställning samt att, för rullstolsburen person, arm- ben- och ryggstöd är optimalt anpassade för tryckavlastning.

04 33 04 **Ryggkuddar och ryggdynor för trycksårsprevention**

Förskrivs när den medicinska bedömningen visar att trycksårsförebyggande ryggkudde/ryggdyna är nödvändig för att förhindra uppkomst av trycksår eller för att ge tryckavlastning för att underlätta sårhäkning. Bedömningsinstrument ska användas vid riskbedömning av trycksår. Andra faktorer som måste beaktas är personens möjlighet att variera sittställning samt att, för rullstolsburen person, arm- och benstöd samt sittdyna är optimalt anpassade för tryckavlastning.

04 33 06 **Hjälpmedel för trycksårsprevention vid liggande**

Förskrivs när den medicinska bedömningen visar att trycksårsförebyggande underlag är nödvändig för att förhindra uppkomst av trycksår eller för att ge tryckavlastning för att underlätta sårhäkning. Bedömningsinstrument ska användas vid riskbedömning av trycksår. Andra faktorer som måste beaktas är personens möjlighet att variera liggställning.

04 48 RÖRELSE-, STYRKE- OCH BALANSTRÄNINGSPREPARAT

Förskrivs för träning i det egna boendet om personen inte kan tillgodogöra sig träning på annat sätt. Träningsprogram och behandlingsperiod ska vara utarbetat av sjukgymnast/fysioterapeut samt vara dokumenterade hos personen. Tröskelprincipen gäller.

04 48 08 **Ståbarrar och ståstöd**

Ståstöd förskrivs vid behov av ståträning till person som inte kan tillgodogöra sig ståträning på annat sätt.

- 04 48 15 Arm-, bål- och benträningsredskap**
Manuella arm-, bål- och benträningsredskap förskrivs till person som inte kan tillgodogöra sig träning på annat sätt.
- 04 48 21 Tippbrädor**
Tippbräda förskrivs vid behov av ståträning till person som inte kan tillgodogöra sig ståträning på annat sätt.
- 04 48 27 Hjälpmedel för lagring av kroppen**
Positioneringskuddar förskrivs till person som är i behov av avlastande och bibehållande position i sittande eller liggande.

09 HJÄLPMEDEL FÖR PERSONLIG VÅRD OCH SKYDD

09 06 KROPPSBURNA HJÄLPMEDEL FÖR SKYDD AV KROPPEN

- 09 06 03 Huvudskydd**
Förskrivs till person med stor risk att skada huvudet till följd av sin funktionsnedsättning.
- 09 06 21 Fot- häl- och tåskydd**
Förskrivs till person med behov av skydd mot tryck och sår på sina fötter. Förskrivs i förebyggande och behandlande syfte.

09 09 HJÄLPMEDEL FÖR AV- OCH PÅKLÄDNING

- 09 09 03 Strumppådragare**
Förskrivs till person med svårigheter att ta på och av sig strumporna.

09 12 HJÄLPMEDEL VID TOALETTBESÖK

- 09 12 03 Flyttbara toalettstolar**
Mobil toa/hygienstol förskrivs till person som inte klarar att förflytta sig med andra hjälpmedel i/till och från bad- och toalettrum.
- 09 12 09 Toalettsitsar**
Förskrivs till person med sittproblematik och i behov av mjuk sittyta och/eller annan storlek på sittringen. Vid kognitiv funktionsnedsättning kan sitsen kompletteras med kontrastfärg.
- 09 12 12 Toalettstolsförhöjningar, fristående**
Förskrivs till person med svårighet att resa sig/sätta sig på befintlig toalett eller till person med behov av toalett i annat utrymme.
- 09 12 18 Toalettstolsförhöjningar, fasta tillsatser**
Förskrivs till person med svårighet att resa sig/sätta sig på befintlig toalett. Hjälpmedlet används då utrymme runt den befintliga toalettstolen ej medger

användning av fristående toalettstolsförhöjning och/eller då snubbelrisk föreligger.

09 12 21 Toalettsitsar med inbyggd lyftanordning

Förskrivs till person med svårighet att resa sig/sätta sig på befintlig toalettstol och där andra alternativ inte fungerar. Hjälpmedlet är lämpligt vid långvarigt behov. Förskrivs endast där lyftanordning väsentligen underlättar toalettsituationen för personen.

09 12 24 Armstöd och/eller toalettryggstöd som monteras på toaletten

Armstöd förskrivs till person med svårighet att resa sig/sätta sig på befintlig toalett.

09 33 HJÄLPMEDEL VID TVÄTTNING, BAD OCH DUSCH
--

09 33 03 Bad och duschstolar (med och utan hjul) badbrädor, pallar, ryggstöd och sitsar

För duschstolar med hjul se iso-kod 09 12 03.

Förskrivs till person med svårigheter att förflytta sig i och ur badkar och/eller med behov av sittande vid dusch.

Badbräda

Hjälpmedlet förskrivs till person med svårigheter att ta sig i och ur badkar.

Dusch/badstol, svängbar

Hjälpmedlet förskrivs till person med nedsatt förflyttningsförmåga då badbräda/badpall inte fungerar.

Beakta eventuell tipprisk av badkaret.

Bad- och duschstolar, med ben

Bad- och duschstol förskrivs till person med behov av att sitta i duschen.

09 33 12 Badbritsar, duschbord och skötbord

Förskrivs till person med stor svårighet att upprätthålla sittande kroppsställning och där personlig hygien måste utföras i liggande ställning. Fastighetsägarens tillstånd krävs före fast installation.

12 HJÄLPMEDEL VID FÖRFLYTTNING

12 03 GÅNGHJÄLPMEDEL SOM HANTERAS MED EN ARM

12 03 03 Stödkäppar

Förskrivs till person med behov av stöd vid förflyttning.

- 12 03 06 Armbågskryckor**
Förskrivs till person med varaktigt behov av stöd vid förflyttning. Vid tillfälligt behov hänvisas till Region Skåne.
- 12 03 09 Underarmskryckor (RA-kryckkäppar)**
Förskrivs till person med behov av stöd vid förflyttning.
- 12 03 12 Axillarkryckor**
Förskrivs till person med behov av stöd vid förflyttning.
- 12 03 16 Gånghjälpmedel med tre eller fler stödben**
Förskrivs till person med behov av stöd vid förflyttning.

12 06	GÅNGHJÄLPMEDEL SOM HANTERAS MED BÅDA ARMARNA
--------------	---

- 12 06 03 Gåstativ**
Förskrivs till person med behov av stöd vid förflyttning.
- 12 06 06 Rollatorer**
Förskrivs vid behov av mer stöd vid förflyttning än vad enklare gånghjälpmedel kan ge.
- Dubbelutrustning kan ske om det finns trappor mellan våningsplan, entré eller vid behov av olika modeller för inom och utomhusbruk. Dubbelutrustning är inte motiverat enbart p.g.a. att rollatorn drar in smuts i bostaden.
- Rollator med stora hjul förskrivs när rollatorn ska användas i ojämn terräng.
- 12 06 09 Gåstolar**
Förskrivs vid varaktigt behov av mer stöd vid förflyttning än vad enklare gånghjälpmedel kan ge.
- 12 06 12 Gåbord**
Förskrivs vid behov av mer stöd vid förflyttning än vad enklare gånghjälpmedel kan ge.
- Gåbord med elektrisk höjdinställning förskrivs till person med behov av uppresningshjälp där enklare alternativ inte fungerar.

12 07	TILLBEHÖR TILL GÅNGHJÄLPMEDEL
--------------	--------------------------------------

- 12 07 05 Doppskor till gånghjälpmedel**
Avser tillbehör till förskrivna hjälpmedel.
- 12 07 24 Tillbehör fästa vid gånghjälpmedel för att hålla eller bära föremål**
Avser tillbehör till förskrivna hjälpmedel.

12 22	MANUELLA RULLSTOLAR
--------------	----------------------------

Rullstolsbord: Det är viktigt att ta del av Socialstyrelsens meddelandeblad avseende tvångs- och skyddsåtgärder inom vård och omsorg för vuxna samt av lokala rutiner i kommunen före förskrivning.

12 22 03 Manuella tvåhjulsdrivna rullstolar

Förskrivs till person med nedsatt gångförmåga för att underlätta förflyttning.

Manuell rullstol med upprensningfunktion kan förskrivas till person med behov av att utföra ADL-aktiviteter i stående, alternativt ska ett stort medicinskt behov av att mycket ofta nyttja upprensningfunktionen föreligga. Frekvent behov av förflyttning ska föreligga. God bålstabilitet krävs. Ska inte ersätta ordinarie ståträning och andra lösningar ska alltid prövas i första hand.

12 22 09 Manuella rullstolar med ensidesframdrivning

Förskrivs till person med nedsatt gångförmåga, med behov av ensidesframdrivning, för att underlätta förflyttning.

12 22 18 Manuella vårdarmanövrerade rullstolar

Förskrivs till person med nedsatt gångförmåga som inte kan köra rullstolen själv.

12 24 TILLÄGGSUTRUSTNING TILL RULLSTOLAR
--

12 24 09 Drivaggregat

Regionen ansvarar för drivaggregat till manuell rullstol till anhöriga och för dem som har personliga assistenter.

Kommunen ansvarar för drivaggregat till manuell rullstol till personal i vårdboende och hemvård.

Drivaggregat kan förskrivas om person med funktionsnedsättning inte kan köra manuell rullstol självständigt i närmiljön och personal har betydande svårigheter att skjutsa personen manuellt.

Drivaggregatet ska öka individens möjlighet till delaktighet i det dagliga livets aktiviteter och ska användas varje vecka.

12 24 30 Bälten och selar till rullstolar

Förskrivs till person i behov av bälte och/eller sele för positionering. Det är viktigt att ta del av Socialstyrelsens meddelandeblad avseende tvångs- och skyddsåtgärder inom vård och omsorg för vuxna samt av lokala rutiner i kommunen före förskrivning.

12 31 HJÄLPMEDEL FÖR ÖVERFLYTTNING OCH VÄNDNING

12 31 03 Glidbrädor, glidmattor, draglakan och vändningsmattor

Förskrivs till person med nedsatt förflyttnings- eller överflyttningförmåga.

12 31 06 Vridplattor (vändskivor)

Vridplatta förskrivs till person med nedsatt överflyttningförmåga.

Vridplatta med uppresningsstöd förskrivs till person som kan stå på sina ben men i övrigt har en nedsatt överflyttningsförmåga.

12 31 09 Fristående lyftbågar

Förskrivs till person med svårigheter att förflytta och/eller vända sig i säng.

12 31 12 Repstegar

Förskrivs till person med svårighet att ändra kroppsställning från liggande till sittande i säng.

12 31 15 Uppresningsbälten och västar

Uppresningsbälte förskrivs till person i behov av stöd och hjälp i olika förflyttningssituationer.

12 31 21 Överflyttningsplattformar

Förskrivs till person som kan stå på sina ben men i övrigt har en nedsatt överflyttningsförmåga.

12 36	PERSONLYFTAR
--------------	---------------------

12 36 03 Hjullyftar för överflyttning av en sittande person med hjälp av med lyftselar/ lyftslingor

Förskrivs till person som inte klarar överflyttning med enklare förflyttnings-/överflyttningshjälpmedel.

12 36 04 Hjullyftar för överflyttning av en stående person

Förskrivs till person, som kan stå på sina ben, men inte klarar överflyttning med enklare förflyttning/överflyttningshjälpmedel.

12 36 12 Stationära lyftar monterade på väggar, golv och/eller tak och/eller väggmonterad

Innan stationär personlyft kan förskrivas skall det uteslutas att behovet kan tillgodoses med enklare förflyttnings/överflyttningshjälpmedel och där hjullyft inte kan användas. Kan även förskrivas för att öka självständighet. Stationär lyft förskrivs inte för tillfälligt behov.

Skriftligt tillstånd från fastighetsägaren skall finnas innan ärendet påbörjas.

12 36 15 Stationära lyftar som monteras på andra produkter

Badkarslyft förskrivs till person med svårighet att förflytta sig i och ur badkar. Personen ska av medicinska skäl behöva bad som inte kan tillgodoses på annat sätt. De medicinska skälen ska styrkas med läkarintyg.

12 36 18 Stationära fristående lyftar

Förskrivs till person när andra förflyttnings/överflyttningshjälpmedel inte fungerar och där hjullyft inte kan användas.

12 36 21 Lyftselar, sitsar och bårar

Lyftsele förskrivs till person som förflyttas med personlyft. Lyftsele ska alltid förskrivas individuellt.

Beakta gällande kombinationsavtal mellan lyftselar-personlyftar utgiven av

Hjälpmiddelscenter Sverige.

15 HJÄLPMEDEL I HUSHÅLLET

15 03 MATLAGNINGSHJÄLPMEDEL

15 03 06 Hjälpmedel för att skära/hacka och sönderdela för att tillreda mat och dryck

Förskrivs till person med svårighet att skära, hacka och sönderdela för att tillreda mat och dryck.

Avser Skärbräda Fix eller motsvarande.

18 HJÄLPMEDEL FÖR UTRUSTNING OCH ANPASSNING AV BOSTÄDER OCH ANDRA LOKALER

Inom denna grupp avses inte sådana åtgärder som omfattas av bostadsanpassningsbidrag. Inte heller avses hjälpmedel som är att betrakta som arbetstekniskt hjälpmedel. Dessa bekostas av arbetsgivaren, Arbetsförmedlingen eller Försäkringskassan.

18 03 BORD

18 03 06 Läsbord, pulpeter och talarstolar

Läsbord förskrivs till person i behov av höj-, sänk- och vinkelställbar bordsskiva för att möjliggöra aktivitet.

18 09 SITTMÖBLER

18 09 03 Stolar

Sittmöbler och sitsar förskrivs ej till personal eller anhörig vid t.ex. matningssituation. Kan inte förskrivas till person med enbart värk i rygg, nacke eller axlar och/eller som har behov av att sitta ergonomiskt rätt. Endast en arbetsstol kan förskrivas per person.

Arbetsstol förskrivs till person med förflyttningssvårigheter och/eller behov av anpassad sittställning för att möjliggöra aktiviteter och delaktighet i det egna boendet (P-ADL och I-ADL).

Behov av handmanövrerad broms ska finnas.

Innan arbetsstol förskrivs skall det uteslutas att behovet kan tillgodoses på annat sätt.

Arbetsstol med elektrisk höj/sänkfunktion kan förskrivas till person som ej klarar gasfjäderreglerad arbetsstol p.g.a. rörelsehindret eller som är i behov av elektrisk broms och som för övrigt uppfyller kraven för arbetsstol.

- 18 09 06 Pallar och ståstolar**
Ståstol kan förskrivas till person som i det dagliga livets aktiviteter i hemmet behöver avlasta sina muskler/leder och då detta inte kan tillgodoses med vanlig hög kökspall som finns i handeln.
Värdera säkerhetsaspekten högt för att undvika tipprisk. Viktigt med tydliga instruktioner om användandet.
- 18 09 09 Coxitstolar**
Arbetsstol med coxitsits förskrivas till person med restriktioner som kräver coxitläge och som inte kan sitta vanlig stol i kombination med coxitkudde. I övrigt gäller samma anvisningar som till arbetsstol 18 09 03.
- 18 09 39 Modulära sittsystem**
Anatomiskt formade sitsar och modulära sittsystem förskrivas till person med behov av anpassat sittande där behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.
Avser modulära sittsystem till förskrivna hjälpmedel. Se Medelpunktens rutin.

18 10	TILLÄGGSUTRUSTNING TILL SITTMÖBLER
--------------	---

- 18 10 03 Ryggstöd**
Förskrivas till person för att korrigera sittställning.
Avser ryggstöd till förskrivna hjälpmedel.
- 18 10 06 Sittdynor och underlägg**
Sittdyna till rullstol förskrivas till person utan behov av trycksårsprevention.
Sittdynor och underlägg för trycksårsprevention se iso-kod 04 33 03.
Förhöjningsdyna förskrivas till person med svårighet att resa sig/sätta sig.
Coxitdyna förskrivas till person med restriktioner som kräver coxitläge.
- 18 10 12 Huvudstöd och nackstöd**
Förskrivas till person med behov av stöd för huvud och nacke.
Avser huvudstöd och nackstöd till förskrivna hjälpmedel.
- 18 10 15 Benstöd och fotstöd**
Förskrivas till person med behov av stöd för ben och fötter.

18 12	SÄNGAR
--------------	---------------

- 18 12 10 Sängar och lösa sängbottnar, elektriskt reglerbara**

REGLERBAR SÄNG

Reglerbar säng kan förskrivas för att person med funktionshinder skall kunna klara sig mer självständigt. Någon av nedanstående förutsättning skall uppfyllas:

- Brukarens egen säng ska inte gå att anpassa med de tillbehör och specialanpassningar som finns t.ex. förhöjningsklossar, uppresningsstöd, elektriskt ryggstöd
- Om brukarens säng är försedd med medar är det brukarens ansvar att byta till sängben som passar till förhöjningsklossar enligt aktuellt sortiment
- Brukaren ska genom sängens regleringsmöjligheter självständigt kunna förflytta sig i och ur sängen.

- Brukaren ska ha medicinska behov av speciell sovställning som enbart kan tillgodoses av sängens regleringsmöjligheter t.ex. vid hjärt och lungsjukdom.

Säng kan alltså inte förskrivas enbart p.g.a. att brukaren saknar egen adekvat säng t.ex. har bäddsoffa, tältsäng eller liknande.

VÅRDSÄNG – ARBETSTEKNISKT HJÄLPMEDEL

Med vårdsäng menas sådan säng som i huvudsak har funktioner som är till för att underlätta vården av den funktionshindrade personen i hemmet. Vårdsäng är ett arbetstekniskt hjälpmedel och i särskilda boendeformer skall adekvat utrustning finnas.

Vårdsäng kan förskrivas då vårdaren behöver hög säng p.g.a. omfattande vårdarbete vid sängen samtidigt som brukaren behöver betydligt lägre säng t.ex. vid förflyttning.

Brukarens egen säng ska i första hand anpassas med de tillbehör och specialanpassningar som finns. Då personlyft används fungerar i regel en permanent hög säng tillfredsställande. Detta ska beaktas före eventuell förskrivning.

18 12 12 Sänglyftar

Sänglyft till befintlig säng förskrivs i undantagsfall till person som endast är i behov av höj- och sänkfunktion för att bli så självständig som möjligt. Förskrivs till person om anpassning av befintlig säng inte kan göras.

18 12 18 Madrasser och liggunderlägg

Avser madrasser och liggunderlägg till förskrivna hjälpmedel. Madrasser för trycksårsprevention se iso-kod 04 33 03.

18 12 21 Filthållare

Förskrivs när den medicinska bedömningen visar att avlastning är nödvändig för att förhindra uppkomst av trycksår eller för att underlätta sårläggning.

18 12 24 Ställbara rygg- och benstöd

Förskrivs till person som på grund av funktionsnedsättning eller medicinska skäl är i behov av ställbart ryggstöd.

18 12 27 Sänggrindar och lyftbågar att fästa på sängar

Sänggrind förskrivs till person för ökad trygghet och/eller vid risk för att falla ur säng. Det är viktigt att ta del av Socialstyrelsens meddelandeblad avseende tvångs- och skyddsåtgärder inom vård och omsorg för vuxna samt av lokala rutiner i kommunen före förskrivning
Lyftbåge förskrivs till person med svårigheter att förflytta och/eller vända sig i säng.

18 15	HÖJDSTÄLLBARA TILLSATSER TILL MÖBLER
--------------	---

- 18 15 03 Förhöjningsben**
Förskrivs till person som på grund av funktionsnedsättning är i behov av anpassad höjd på sina möbler.
Samtliga ben måste höjas lika mycket. En riskbedömning bör göras innan säng, fåtölj etc. förhöjs.

18 18 STÖDANORDNINGAR

- 18 18 06 Löstagbara stödhandtag**
Förskrivs till person med förflyttningssvårigheter och/eller nedsatt balans. Gäller stödhandtag mellan golv och tak eller som monteras på säng.
Det är viktigt att ta del av tillverkarens anvisningar samt lokala rutiner innan förskrivning.
- 18 18 11 Fällbara räcken och armstöd**
Förskrivs då monterbara armstöd på toalettstolen bedöms som inte tillräckliga för personens behov. Fastighetsägarens tillstånd krävs före fast installation.

18 30 HJÄLPMEDEL FÖR FÖRFLYTTNING I VERTIKAL LEDD

- 18 30 15 Portabla ramper**
Förskrivs till person med svårighet att förflytta sig vid nivåskillnad med sitt förflyttningshjälpmedel.
Portabla ramper förskrivs för tillfällig placering. Vid permanent placering finns möjlighet att ansöka om bostadsanpassningsbidrag.
Portabel ramp till eldrivna rullstolar förskrivs inte.
Portabla ramper till bil förskrivs ej på grund av säkerhetsrisk.
- Säkerhetsaspekt:
- Höjdskillnaden skall medge att ramp kan användas.
 - Ökad tipprisk finns när man kör på ramp.

22 HJÄLPMEDEL FÖR KOMMUNIKATION OCH INFORMATION

22 18 HJÄLPMEDEL SOM REGISTRERAR, SPELAR UPP OCH VISAR LJUDINFORMATION OCH/ELLER VISUELL INFORMATION

- 22 18 03 Utrustning för att spela in och återge ljud**
Förskrivs till person som på grund av kognitiv funktionsnedsättning inte kan skriva ner, komma ihåg eller förmedla meddelanden. Personen ansvarar för skötsel samt bekostar förbrukningsartiklar.

22 21 SAMTALSHJÄLPMEDEL VID NÄRKOMMUNIKATION

Hjälpmedel som hjälper två personer att kommunicera med varandra när de befinner sig på samma plats.

22 21 03 Bokstavs- och symbolsatser/tavlor

Förskrivs till person med talsvårigheter för att ersätta eller komplettera talad eller skriftlig kommunikation. Förskrivs även till person med kognitiva funktionsnedsättningar som har svårigheter att strukturera och/eller planera sin vardag.

22 21 90 Presentationsmaterial för bokstavssatser och symbolsatser

Förskrivs till person för att underlätta användandet av bilder, symboler eller tecken vid alternativa kommunikationssätt.

22 24	TELEFONERINGSHJÄLPMEDEL OCH HJÄLPMEDEL FÖR ANDRA FORMER AV TELEKOMMUNIKATION
--------------	---

22 24 30 Porttelefoner

Porttelefon används för att personen ska kunna kommunicera och/eller låsa upp när någon ringer på dörren.

Porttelefon förskrivs till person som på grund av funktionsnedsättning inte kan förflytta sig till ytterdörren inom rimlig tid.

Porttelefon med elslutbleck förskrivs till person som på grund av funktionsnedsättning inte kan förflytta sig till ytterdörren inom rimlig tid och som på grund av funktionsnedsättning inte kan låsa upp ytterdörren till bostaden inifrån på annat sätt.

Porttelefon förskrivs till ytterdörr till lägenhet eller villa. I flerfamiljshus kan porttelefon endast förskrivas till den egna lägenhetsdörren.

Fastighetsägares tillstånd krävs före installation av porttelefon och elslutbleck.

22 27	VARSEBLIVNINGSHJÄLPMEDEL
--------------	---------------------------------

22 27 12 Ur och klockor

Förskrivs till person som på grund av kognitiv funktionsnedsättning har svårt att orientera sig i tid, minnas tidpunkter och beräkna tidslängder.

Avser armbandsur, fickur, bordsur och väggur som kan förskrivas om behovet inte kan tillgodoses med produkt i allmän handel.

Personen ansvarar för skötsel samt bekostar förbrukningsartiklar.

Ansvarig person för den dagliga inträningen av tidshjälpmålet bör finnas.

22 27 15 Almanackor, kalendrar och planeringssystem

Förskrivs till person som på grund av kognitiv funktionsnedsättning har svårigheter att strukturera och planera vardagen.

Här ingår planeringstavla, elektronisk almanacka, handdator/mobiltelefon med anpassad programvara alternativt enbart anpassad programvara där kalenderfunktionen är det primära behovet.

Innan förskrivning ska det utslutas att enklare tidshjälpmedel/kalendrar som finns på öppna marknaden kan tillgodoses behovet.

Personen står själv för telefonabonnemang eller telefonkort. Till vissa produkter

måste abonnemanget innehålla mobil surf alternativt måste det finnas tillgång till trådlöst nätverk.

Ansvarig person för den dagliga inträningen av tidshjälpmålet bör finnas i brukarens närhet.

22 27 16 Hjälpmedel för minnesstöd

Förskrivs till person som på grund av kognitiv funktionsnedsättning behöver stöd för perception, inläring, minne, problemlösning, språk- och abstraktionsförmåga.

22 27 18 Personliga trygghets- och nödlarm

Påkallandelarm (aktivt) förskrivs till person i ordinärt boende som har svårigheter med att påkalla närståendes eller personlig assistents uppmärksamhet.

Passivt larm förskrivs till person i ordinärt boende för att påkalla närståendes eller personlig assistents uppmärksamhet.

Det är viktigt att ta del av Socialstyrelsens meddelandeblad avseende tvångs- och skyddsåtgärder inom vård och omsorg för vuxna samt av lokala rutiner i kommunen före förskrivning

Trygghetslarm kopplat till kommunal larmfunktion/central hanteras inte av kommunens hjälpmedelsverksamhet.

24 HJÄLPMEDEL FÖR HANTERING OCH TRANSPORT AV PRODUKTER

24 09 HJÄLPMEDEL FÖR ATT HANDHA, MANÖVRERA OCH/ELLER KONTROLLERA UTRUSTNING

24 09 18 Omkopplare (till/från eller annan funktion)

Förskrivs till person med behov av att sätta på eller stänga av strömkretsar. Avser manöverkontakter till förskrivna hjälpmedel.

24 18 HJÄLPMEDEL SOM ERSÄTTER ARM OCH/ELLER HAND OCH/ELLER FINGERGREPP ELLER KOMBINATION AV DESSA FUNKTIONER

24 18 06 Påbyggnadsgrepp och adaptrar

Förskrivs för att underlätta grepp på förskrivna hjälpmedel.

24 18 15 Pinnar

Förskrivs till person som på grund av sin funktionsnedsättning är i behov av alternativ kommunikation. Används för att peka på olika saker i omgivningen, exempelvis kommunikationskartor.

24 18 18 Peklampor

Förskrivs till person som på grund av sin funktionsnedsättning är i behov av alternativ kommunikation. Används för att peka på olika saker i omgivningen, exempelvis kommunikationskartor.

Pannband, keps, glasögonbågar eller motsvarande som lampan monteras på bekostas/införskaffas av personen själv.

24 21	FÖRLÄNGARE
--------------	-------------------

24 21 03	Manuella griptänger
-----------------	----------------------------

Förskrivs till person som på grund av funktionsnedsättning har svårigheter att nå och greppa föremål.

24 27	FÄSTANORDNINGAR
--------------	------------------------

24 27 06	Antihalkunderlägg
-----------------	--------------------------

24 36	TRANSPORT- OCH BÄRHJÄLPMEDEL
--------------	-------------------------------------

24 36 12	Rullbord
-----------------	-----------------

Förskrivs till person med svårighet att bära föremål från en plats till en annan inom bostaden.

Om personen använder rollator skall denna i första hand utrustas med korg och/eller bricka.

§ 186**Rapport "Ej verkställda beslut, 3:e kvartalet 2017"**

SN 2017.0845

Ärendet

Det åligger kommunen att kvartalsvis rapportera in ej verkställda beslut till Inspektionen för vård och omsorg, IVO. De ärenden som ska rapporteras är de där verkställighet dröjt mer än tre månader från beslutsdatum. I rapporten ska framgå när beslut är fattat, om ärendet är verkställt eller ej samt skälet till fördröjningen. Rapport är inlämnad till IVO.

Beslutsunderlag

Sammanställning över ej verkställda beslut under 3:e kvartalet 2017. Dnr SN.2017.0845-2

Beslut

Socialnämnden noterar informationen och lägga den till handlingarna.

Paragrafen är justerad

§ 187**Uppföljning av infört kontaktpolitikersystem**

SN 2016.0552

Ärendet

Socialnämnden fattade i juni 2016 beslut om att införa ett kontaktpolitikersystem där respektive ledamot fått ett särskilt uppdrag att följa en eller flera enheter inom Socialförvaltningen. Systemet har varit i gång sedan 2016 och sträcker sig till och med 2018. Nämnden har också begärt en uppföljning av hur systemet fungerat fram till och med november 2017.

I uppdraget som kontaktpolitiker ingår att hålla sig informerad om och uppdatera sig om vad som sker i den tilldelade enheten; att hålla kontakt med enhetschef/avdelningschef och ta del av enhetens viktiga frågor samt att besöka verksamheten minst en gång per år och att återrapportera information och besök vid socialnämndens sammanträden.

I Socialnämndens beslut från juni 2016 är det också specificerat att den första kontakten mellan ansvarig chef och för verksamheten tilldelad kontaktpolitiker ska initieras av ansvarig chef som ska bjuda in till ett introducerande besök i verksamheten. Vidare framgår det av beslutet att kontaktpolitiker och ansvarig chef ska planera för viktiga frågor och/eller områden att fördjupa sig inom.

Uppföljningen av systemet visar att ansvarig chefs uppdrag att initiera kontakten till sin respektive kontaktpolitiker behandlats på olika sätt inom förvaltningen. Visa chefer har med god framförhållning kontaktat sin kontaktpolitiker medan andra inte gjort så. För närvarande är inte heller den lista som anger vilken ledamot som tilldelats vilken verksamhet uppdaterad.

I dagsläget finns inte heller något systematiskt arbete med att ta tillvara den information som kommer kontaktpolitikerna till del och således inte heller en systematisk återkoppling i de fall brister påtalas för kontaktpolitiker i verksamheten.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ”Uppföljning av kontaktpolitikersystemet” Dnr SN.2016.0552-6

Beslut

Socialnämnden godkänner informationen och lägger den till handlingarna samt uppdrar åt förvaltningen att återkomma med förslag till åtgärder i ärendet till Socialnämndens sammanträde i december 2017.

Paragrafen är justerad

§ 188**Uppföljning av serviceinsatser inom hemtjänsten enligt LOV**

SN 2017.0865

Ärendet

Klippans kommunfullmäktige beslutade den 23 mars 2010 att införa LOV för serviceinsatser inom hemtjänsten. För närvarande har Socialnämnden tre utförare - Extramamman, Fettioplus AB samt Savannah städ entreprenad och kringsservice - som utför serviceinsatser inom hemtjänsten enligt LOV.

Tillsammans utför dessa tre utförare insatser åt tio brukare inom hemtjänsten enligt LOV. Den vanligaste orsaken som uppges av de brukare som beviljas serviceinsatser inom hemtjänsten till att de inte väljer en privat utförare är att de inte vill att omvårdnadsinsatser och serviceinsatser utförs av två olika utförare eller att det känns tryggare med kommunen som utförare.

Flera kommuner liksom Klippan använder öppna jämförelser inom Socialtjänsten för att presentera jämförelsetal mellan brukares upplevda kvalitet av olika utförare. Dock är de brukare som har valt en privat hemtjänstutförare för sina serviceinsatser i Klippan och som inte har några omvårdnadsinsatser för få för att särredovisas i enkätundersökningar så som öppna jämförelser och därför går det inte att jämföra upplevd brukarnöjdhet mellan den hemtjänst som bedrivs i privat regi med den som bedrivs i egenregi.

De utförare som har etablerat sig i kommunen och som bedriver serviceinsatser inom hemtjänsten enligt LOV har inte sina huvudsakliga inkomster från de insatser som utförs åt Socialnämndens brukare enligt biståndsbeslut utan är specialiserade inom städ och service på den allmänna marknaden. En av utförarna har ändå uttryckt en önskan om att också kunna utföra omvårdnadsinsatser, vilket utföraren ansökt om att få göra i en annan närliggande kommun enligt deras valfrihetssystem enligt LOV som omfattar både service- och omsorgsinsatser inom hemtjänsten.

Vid föregående nämndssammanträde lämnade nämnden ett yttrande angående en motion som inlämnats angående möjligheterna att utöka de insatser som konkurrensutsätts enligt LOV. I yttrandet har nämnden inget att invända mot att frågan om vilka insatser som kan konkurrensutsättas enligt LOV utreds. I samma yttrande har nämnden påtalat att en eventuell utredning bör göras av en extern konsult. Möjligheten att utveckla nämndens valfrihetssystem enligt LOV för serviceinsatser inom hemtjänsten bör således hanteras i den föreslagna utredning som behandlar konkurrensutsättning enligt LOV inom hela Socialnämndens verksamhetsområde.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ”Uppföljning av serviceinsatser inom hemtjänsten enligt LOV” Dnr SN.2017.0865-1

Beslut

Socialnämnden godkänner informationen och lägga den till handlingarna.

Paragrafen är justerad

§ 189**Ersättningsnivå till LOV- utförare inom hemtjänsten**

SN 2017.0855

Ärendet

Ersättningen till LOV- utförare för beviljade serviceinsatser inom hemtjänsten revideras årligen och föreslås att ändras från 317 kr/ beviljad timme till 326 kr/beviljad timme från och med 1 januari 2018.

Ställningstagandena som ligger till grund för 2018 års ersättningsnivå är inte förändrade från ställningstagandena som gjordes inför innevarande år. Andel kringtid för serviceinsatserna är också under 2018 beräknade till 20 % och beräkningen för ersättningen baseras på SKL:s verktyg "räknesnuran" där Klippans specifika uppgifter för personalkostnader, administrativa kostnader, beräknad kringtid samt volymer matas in för att generera en lämplig ersättningsnivå.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse "Ersättningsnivå till LOV- utförare inom hemtjänsten" Dnr SN.2017.0855-1

Beslut

Socialnämnden justerar ersättningsnivån till LOV- utförare för beviljade serviceinsatser inom hemtjänsten till 326 kr/beviljad timme från och med 1 januari 2018.

Paragrafen är justerad

§ 190**Revidering av sammanträdestider för socialnämnden 2018**

SN 2017.0844

Ärendet

Socialnämnden fastställde sammanträdesdatum för 2018 vid föregående sammanträdet, 171025. Det har därefter uppdagats att vid 2 tillfällen är även Kommunstyrelsen sammanträde inplanerat.

Förslag på nya datum:

Beslutat möte Nytt förslag

31/1 24/1

28/2 1/3 (torsdag)

Beslut

Socialnämnden godkänner ovanstående ändringar gällande Socialnämnden för 2018.

Paragrafen är justerad

§ 191**Presidiemöte 2018**

SN 2017.0843

Ärendet

Förslag på mötestider för presidiet under 2018

Plats: Västra Nygatan, Socialförvaltningens lokaler

10/1	09.30
7/2	09.30
14/3	09.30
11/4	09.30
18/5 (fredag)	09.30
13/6	09.30
14/8 (tisdag)	09.30
12/9	09.30
10/10	09.30
14/11	09.30

Beslut

Socialnämnden antar föreslagna presidiemöten för 2018.

Paragrafen är justerad

§ 192**Kurser och konferenser**

SN 2017.0012

Ärendet**Kommunförbundet Skåne**

”Välfärdskonferensen 2018” äger rum den 1-2 februari på Scandic Star Hotell i Lund. Som alltid är regeringens syn och vårt samhällsbygge en viktig del av konferensen, liksom att vända blicken mot EU och vår omvärld, samtidigt finns som tidigare även representanter från oppositionen med bland talarna på konferensen. De politiska inslagen varvas med inspirerande berättelser med vår moderator Johan Wester i spetsen.

Beslut

Socialnämnden godkänner deltagande av 2 personer från majoriteten och 2 personer från oppositionen gällande Välfärdskonferensen den 1-2 februari 2018 i Lund.

Paragrafen är justerad

§ 193**Delegationsärende**

SN 2017.0013

Ärendet**Sociala utskottet**

SU 2017-10-26 §§ 380 - 382

SU 2017-11-02 §§ 283 - 400

Delegationsrapport

2017-09-01 – 2017-09-30

Enheterna för Barn, unga o familj, Vuxna, ÄO

och LSS

2017-10-01 - 2017-10-31

Enheterna för Barn, unga o familj, Vuxna, ÄO

och LSS

Inkomna domar och beslut**Förvaltningsrätten i Malmö**

Saken: 2017-10-05 Mål nr 4844-17 avseende bistånd enligt socialtjänstlagen.

Dom: Förvaltningsrätten **avslår** överklagandet.

Saken: 2017-10-10 Mål nr 8011-17 avseende bistånd enligt socialtjänstlagen.

Dom: Förvaltningsrätten **avslår** överklagandet.

Saken: 2017-10-16 Mål nr 10306-17 avseende omedelbart omhändertagande enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU; nu fråga om avskrivning.

Dom: Förvaltningsrätten **avskriver** målet från vidare handläggning.

Saken: 2017-10-17 Mål nr 3721-17 avseende upphörande av vård av unga.

Dom: Kammarrätten **avslår** överklagandet.**Kammarrätten i Göteborg**

Saken: 2017-10-19 Mål nr 5087-17 avseende upphörande av vård av unga; nu fråga om byte av offentligt biträde.

Dom: Kammarrätten som anser att det finns skäl för byte av offentligt biträde, entledigar xx samt förordnar xx som offentligt biträde för xx.

Saken: 2017-10-20 Mål nr 5403-17 avseende omedelbart omhändertagande för vård av unga; nu fråga om inhibition och byte av offentligt biträde.

Dom: Kammarrätten anser att det finns skäl att meddela inhibition och beslutar att det överklagade beslutet tills vidare inte ska gälla i den delen som beslutet avser upphävande av det omedelbara omhändertagandet av xx.

Hovrätten över Skåne och Blekinge

Saken: 2017-10-17 Mål nr B 2487-17 avseende försök till rån m.m; nu om avvisning av överklagandet.

Dom: Hovrätten avvisar överklagandet.

Beslut

Socialnämnden godkänner informationen och lägger den till handlingarna.

Paragrafen är justerad

§ 194**Informationsärende**

SN 2017.0014

Ärendet**Protokoll 171004, Kommunstyrelsens arbetsutskott****§145 Uppdrag om kommunens hantering av ensamkommande flyktingbarn som under tiden de väntar på uppehållstillstånd fyller 18 år.***Arbetsutskottets beslut:**Uppdrar till Barn- och utbildningsförvaltningen att i samråd med socialförvaltningen utreda hur kommunen ska hantera situationen för de ensamkommande flyktingbarn som under tiden de väntar på uppehållstillstånd fyller 18 år samt kostnaderna för detta.***Inkommen skrivelse från PRO, SKPF och SPF seniorerna 171024*****Synpunkter på "Översyn av kommunens samtliga särskilda boenden – nulägesrapport"***
SN.2017.0589-6.770

Sammanfattning:

Vår allmänna uppfattning om den plan för att tillgodose behoven av särskilda boenden m.m. som skall utarbetas är;

- att nya boenden skall etableras i centrala lägen och med närhet till samhällelig och kommersiell service, och någorlunda proportionellt fördelade på kommunens olika delar,
- att alla boenden med flera våningsplan ska utrustas med hiss,
- att hyrorna skall ligga på en nivå så att alla pensionärer har möjlighet att klar sitt boende på egen hand.

Vidare anser vi att Klippans kommun skall rikta krav mot det helägda bostadsbolaget Treklövern om att i sin planering väga in hänsyn till äldres behov vid utformning av bostäder.

Länsstyrelsen i Skåne

Beslut: 171107 Dnr 452-28086-17

”Överklagan av beslut enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor avseende fastigheten Valhalla 27, Klippans kommun”.

Länsstyrelsen **avslår** överklagan.**Avsägelse av uppdrag**

Magnus Jorsell (M) avsäger sig förtroendeuppdraget som ersättare i socialutskottet på grund av ändrade förhållande 171016.

Beslut

Socialnämnden godkänner informationen och lägger den till handlingarna.

Paragrafen är justerad

§195

Borttagen på grund av Sekr.

Paragrafen är justerad

§196

Borttagen på grund av Sekr.

Paragrafen är justerad

§197**Val av ledamöter i Socialutskottet****Ärendet**

Hans-Bertil Sinclair (M) har avsagt sig uppdraget som ledamot i socialutskottet.

Förslag till Socialnämnden gällande ny ledamot är Magnus Jorsell (M).

Magnus Jorsell (M) har avsagt sig uppdraget som ersättare i Socialutskottet. Förslag till Socialnämnden gällande ny ersättare är Thomas Andresen (M)

Beslut

Socialnämnden beslutar att Magnus Jorsell (M) blir ledamot i socialutskottet samt att Thomas Andresen (M) blir ersättare.

Paragrafen är justerad